

GOZDNO GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC

LETO VI — ST. 6 NOVEMBER 1973

VIHARNIK

ORGANIZIRANI NA TEMELJIH USTAVNIH DOPOLNIL-NOVE USTAVE

»Na koncu bi rad še enkrat opozoril na stvar, ki sem jo doslej že večkrat omenil, da sprejetje ustave samo po sebi ne pomeni, da se bodo samodejno spremenili odnosi v praksi. Pred vsemi odgovornimi dejavniki naše družbe, zlasti pred zvezno skupščino in njenimi izvršilnimi organi, so zelo velike naloge, ne le pri formalnem uresničevanju nove ustave, temveč tudi pri nadaljnji gradnji in razvoju našega celotnega družbenega siste-

Delovna skupnost našega gozdnega gospodarstva se je v preteklih mesecih z veliko vneto lotila uresničevanja ustavnih dopolnil. Na številnih

zborih delavcev in kmetov lastnikov gozdov so potekale razprave. Ni manjkalo žive zainteresiranosti, kritičnih pripomb, dobro namernih pred-

ma v skladu z novo ustavo. Gre za dolgoročno nalogo in cilj, za katerih uresničitve se mora naša družba bolje kot doslej organizirati, tako v skupščini kot v njenih izvršilnih organih ter v republikah in občinah.«

Iz govora Edvarda Kardelja na seji komisije vseh zborov zvezne skupščine za ustavna vprašanja.

logov in razprav. Dovolj in preveč je bilo dela za politične organizacije (sindikate in ZK) in prav tako za strokovne službe, potrebno je bilo odgo-

varjati, razlagati in pojasnjevati. Velika prizadevnost cele delovne skupnosti in kmetov lastnikov gozdov je dala uspeh, organizirane so temeljne organizacije združenega dela, in sicer v novi kvaliteti, ko je že združeno podjetje gozdarstva in lesne industrije Slovenj Gradec. Sad številnih razprav in vloženega dela je dosežen — **samoupravni sporazum** o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo **gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec**. Osemnajst temeljnih organizacij združenega dela se je s tem samoupravnim sporazumom usodno povezalo ter se odločilo živeti in delati skupaj v združenem podjetju in na temeljih nove ustave, ki postavlja delavca v nov družbenoekonomski položaj v združenem delu. Delavec mora imeti možnost odločati o sadovih svojega dela, in to na vseh nivojih in vseh sredinah svoje delovne skupnosti. Nov delegatski sistem, ki ga prav tako prinaša nova ustava, pa bo oblika in metoda, kako čim uspešneje in čim bolj približati delavcu gospodarjenje — odločanje, kako mu omogočiti, da bo lahko vplival na poslovne odločitve v delovni skupnosti in kako pri organizaciji dela ter ravnanju s sredstvi in skladi.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dne 6. septembra 1973 ob 17. uri je bil v sejni sobi LIP Slovenj Gradec svečani podpis samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD Gozdnega gospodarstva in Lesno industrijskega podjetja Slovenj Gradec

KMETJE SE ODLOČAJO IN RAZMIŠLJAJO

Zbori gozdnih posestnikov po področjih v temeljni organizaciji združenega dela gozdarstva Mislinja so se soglasno odločili za spojitve Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec in Lesnoindustrijskega podjetja Slovenj Gradec v enotno podjetje: Gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec.

V prvi polovici avgusta so bili na območju Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec zbori gozdnih posestnikov, na katerih so kmetje — gozdni posestniki samostojno odločali o spojitvi Gozdnega gospodarstva in Lesnoindustrijskega podjetja.

Tako je tudi svet kmetov lastnikov gozdov v temeljni organizaciji združenega dela gozdarstva Mislinja organiziral področne zbornice kmetov lastnikov gozdov, in to v Dovžah, Šentflorjanu, Završah in Šentilju. Udeležba na zborih je bila čez vsa pričakovanja, kar priča o tem, da so kmetje lastniki gozdov zelo zainteresirani za razvoj gozdarstva in lesnega gospodarstva na našem območju.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ne smemo pozabiti, da pomeni nova ustava in v okviru te tudi naša nova organiziranost revolucionarno reformo in veliko zgodovinsko spremembo. To je zgodovinska sprememba v celoti, še posebej je za našo »malo zgodovino« gozdarstva, ker smo se odločili, da bomo delali skupaj z lesno industrijo.

Prav tako ne gre pozabiti in si bo potrebno vedno ponovno in ponovno klicati v spomin, da nikakor nismo zadostili ustavnim dopolnilom, novi ustavi in našem družbenopolitičnemu sistemu, če smo se organizirali v temeljne organizacije združenega dela, sprejeli nekaj splošnih aktov (statutarni sklep, samoupravni sporazum, vzorec statuta temeljne organizacije združenega dela je že tudi zagledal luč sveta). Vse to so le formalnosti, ki so sicer neogibne, vendar spričo velike vsebine zelo nepomembne. Pomembno in vredno si je vtisniti v zavest, da je potrebno na načelih nove ustave biti neizprosni boj za nove odnose, za nov družbeno-ekonomski položaj delavca v združenem delu, za vpliv delavca na gospodarjenje in druge družbene dogodke v podjetju. Ne delajmo si utvar in ne verujmo, da se bodo odnosi spremenili sami po sebi v korist nas, brez nas. Velika naloga je dana Zvezi komunistov in sindikatu, silno pomembno bo tudi vključevanje slehernega delavca v prizadevanja za življenje na novih temeljih in novih poteh z novo vsebino.

Jurij Šumečnik

Zasebni gozdovi dajejo na območju temeljne organizacije združenega dela gozdarstva Mislinja letno približno 12.000 kubičnih metrov lesa v blagovno proizvodnjo. Lastniki teh gozdov pa so življenjsko zainteresirani nad čim večjim izkupičkom za oddan les. Vendar se danes v času »modernih maksimiranih cen« to dokaj težko doseže. Kmetje lastniki gozdov so mnenja, da cene lesnih sortimentov nikakor ne ustrezajo in so občutno prenizke. Pojavlja se vprašanje, kako za enake količine lesa iztržiti čimveč. Denarja na kmetijah manjka. Cene proizvodov, ki jih kmetje vsakodnevno za svoje gospodarjenje potrebujejo, naraščajo. Nekaj je treba storiti.

Kmetje lastniki gozdov vidijo v združenem podjetju Gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec, zlasti na področju notranjega samoupravljanja, velike možnosti razvoja združenega podjetja in tudi končno možnosti svojega lastnega razvoja.

Svoj vpliv, ki so ga do sedaj imeli samo v Gozdnem gospodarstvu, bodo v bodoče prenesli tudi v lesno industrijo. Vsa takšna razmišljanja so vodila gozdnega posestnika k njegovi odločitvi, k njegovemu »da«.

Čas teče. Od zborov kmetov lastnikov gozdov do danes je minilo približno mesec in pol. Razvoj je šel svojo pot. Med tem časom je podpisan samoupravni sporazum med temeljnimi organizacijami združenega dela.

Na osnovi novih cen lesa in poslovnega sodelovanja — oziroma združitve podjetij — so se cene lesa že popravile — izdani so novi ceniki z veljavnostjo 1. avgusta.

Svet kmetov lastnikov gozdov temeljne organizacije združenega dela gozdarstva Mislinja je na svoji seji obravnaval osnutek novega cenika in ugotovil:

— cene so razmeroma visoke in vabljuje,

— datum veljavnosti novega cenika pa je sporen.

Člani sveta žele in zahtevajo, da se spoštuje dogovor zastopnikov kmetov lastnikov gozdov, namreč, da se ceniki odkupljenih cen lesa med letom ne menjavajo, ampak da se ob zaključku leta izvrši doplačilo za ves odkupljeni les.

Priznati moramo, da imajo svoj prav. Zakaj?

Menjavanje odkupnih cen med letom ima lahko dokaj neugodne posledice, in sicer:

— zadrževanje izdelanih gozdnih sortimentov,

— zmanjšanje kvalitete lesa za nadaljnjo predelavo,

— neizkoriščenost prevoznih kapacitet v začetku leta in pomanjkanje le-teh po eventualni spremembi cene lesa, ali pred koncem leta.

Verjetno so bila takšna razmišljanja tudi pri ostalih sve-

tih kmetov lastnikov gozdov po temeljnih organizacijah združenega dela gozdarstva, vendar je bila odločitev drugačna:

Nov cenik naj velja od 1. avgusta naprej.

In kakšno bo o tem mnenje sveta kmetov lastnikov gozdov podjetja, ki po statutu podjetja:

— usklajuje razliko med obrati glede odkupne in proizvodne cene,

— usmerja prodajo lesa iz gozdov občanov in določa cene tega lesa v skladu s poslovno politiko podjetja.

Na to pa še moramo do prvega zasedanja sveta kmetov lastnikov gozdov podjetja počakati.

VESTI IZ TOZD GOZDARSTVO RAVNE

Bralci zadnje številke Viharnika so prav gotovo zasledili v članku »Sekači zapostavljeni« tudi imena naših delavcev.

Vendar lahko danes z zadovoljstvom zapišem, da je socialno stanovanjska komisija pri TOZD gozdarstvo Ravne s sklepi seje, in to 27. avgusta 1973, rešila prav vse trenutno najbolj kritične primere, razen enega, kjer član kolektiva stanuje v stanovanju, ki je last železarne Ravne, kjer je zaposlena žena, zato menim, da bo ta problem rešila železarna.

Sklepi so se glasili takole:

1. Lenart Svečko, sekač, dodeli se mu stanovanje v stolpiču na Prevaljah. Stanovanje je dvosobno in takoj vseljivo.

2. Edi Kopmajer, merilec, dodeli se mu enosobno stanovanje v stolpiču na Prevaljah. Vseljivo takoj.

3. Mirko Kanovnik, sekač, dodeli se mu stanovanje v logarnici v Mežici, kjer stanuje Ivan Kopušar. Vseljivo do konca tega leta.

4. Slavko Skarlovik, sekač, dodeli se mu stanovanje v logarnici v Mežici. Vseljivo do konca tega leta.

Stanovanja v stolpnici na Prevaljah so veljala precejšnja finančna sredstva, kar pa odtehta zadovoljstvo delavcev, ki se — tako so vsaj povedali — počutili prav prijetno.

Tudi bodoči prosilci (predvsem naši mladi sekači), ki si nameravajo ustvariti družino, naj ne bodo preveč v skrbeh zaradi stanovanj. Zagotovilo šefa obrata Jožeta Logarja, da bo skrb za delavca tudi v bodoče na prvem mestu, je dovolj dobra spodbuda.

V. Gerl

SODELOVANJE Z JNA

V Libeličah in Strojni vojniki gradijo cesto in mostove.

Sodelovanje z obmejnim enotami JNA se še naprej krepi in razvija. Interesi vojske, da imajo zgrajene prometnice v bližini meje, se ujemajo s potrebami ter željami gozdarjev in kmetov na tem do sedaj zaprtem območju. TOZD gozdarstvo Dravograd je v lanskem letu s sredstvi, zbranimi iz samopriskov, napravila proboj ceste v doslej zaprti Libeliški gori in ta predel povežala z Libeličami. Na tej cesti je inženirska enota iz Maribora zgradila 3 mostove in položila več cevni propustov. Tako bo cesta v kratkem usposobljena za promet.

Obmejne enote gradijo cesto od Strojne do Trotovega križa in Javornika. S to cesto bo odprta povezava od Podklanca pri Dravogradu prek Strojne do Prevalj, prav tako pa tudi iz Libelič na Strojno ter v Ravne in Prevalje.

Tone Modic, dipl. inž. gozd.

Na gradbišču mosta pri Libeličah

Foto: Modic

VZDRŽEVANJE DELOVNIH PRIPRAV IN NAPRAV S STALIŠČA VARSTVA PRI DELU

Iz raziskav nesreč pri delu je razvidno, da bi jih bilo mogoče preprečiti, če bi bila naprava, zaradi katere je prišlo do nesreče, prej pregledana. Seveda pregled in ugotovitev, da je naprava slaba ter da lahko pride do nesreče, še ni dovolj. Storitni je treba tudi ukrepe, da nevarno napravo izločimo, dopolnimo, zamenjamo ali prepovemo delo z njo, dokler ne bo popravljena.

V praksi se večkrat dogaja, da dobi posamezna TOZD nov stroj iz uvoza, ki ga nihče ne pregleda, če lahko gre v pogon. Običajno začnejo s takšnim strojem normalno obratovati. Takšnih primerov je veliko. Ko pride do nesreče, ne

morejo razumeti, kako se je mogla zgoditi na najsodobnejšem stroju iz uvoza. Lastnosti in nevarnosti novega stroja so malo znane. Če prično na novem stroju delati ljudje brez večjih delovnih izkušenj ali celo vajenci, zelo hitro pride do nesreč. Zato je potrebno vsak novi stroj, in to ne glede na to od kod je, tudi če ima atest, preden se prične z njim delati, skrbno pregledati in preučiti vse možne nevarnosti tere izdelati navodila za varno delo z njim.

Pogosto upravljajo s kompliciranimi stroji nestrokovne osebe, ki ne poznajo niti naprave niti predpisov za njihovo vzdrževanje. Ravno zaradi

tega se zgodi veliko nesreč pri delu, in to zaradi slabega vzdrževanja naprave, ki izvira prav iz nestrokovnosti in brezvestnosti.

Tehnični razvoj je vedno nekoliko pred razvojem varnostne tehnike; tehnika varnostne prehiteva. Človek izdelava novo napravo, posledice njenega delovanja in njene pomanjkljivosti pa ugotovimo mnogo kasneje. Zato je potrebno napravo pred zagonom zelo skrbno pregledati in predvideti, kaj se lahko zgodi delavcem, ki bodo z njo delali. Zaradi odgovornosti za ohranitev zdravja in življenj moramo pri vsakem stroju in napravi predpisano zaščito upoštevati.

Posamezne TOZD kažejo premalo interesa, da bi se opravili pregledi posameznih priprav in naprav, ali pa to zahtevajo šele takrat, ko se je nesreča že dogodila. Pri brezhibno zaščiteni napravi se delavec lahko posveti samo delu, ker mu ni treba toliko paziti na lastno varnost.

Iz navedenega sledi, da je vzdrževanje vgrajene varnosti v delovnih pripravah in pregled priprav, naprav in orodij za varno delo izredno pomembno. Prav zato bomo morali tem pregledom v prihodnje posvetiti vso pozornost.

Alojz Klemenšek,
dipl. inž. gozd.

Kaj je v turizmu novega

Odklonitev kritja dela obrestni za kredite iz republiških sredstev je pomaknila vso investicijsko dejavnost v jesenske dni. Razpoložljive kredite iz leta 1972 smo lahko glede na upravno-tehnično dokumentacijo prav tako začeli črpati šele v septembru.

Ko je delavski svet podjetja na seji dne 4. avgusta 1973 sprejel odločitev, da je treba nadaljevati z najnujnejšimi deli, je bila ponovno potrjena misel, da postaja turistična dejavnost sestavni del našega gospodarstva. To je spodbudilo željo, da bi vendarle izvršili spomladi nakanen program za leto 1973 in si s tem odprli pot za nemoten razvoj v naslednjih letih.

Na pomoč smo poklicali občine. Na našo vlogo, da krije del obresti, je že odgovorila Skupščina občine Slovenj Gradec, ki je enoglasno sklenila, da sodeluje pri gradnji daljnovega Partizanski dom—Pungart, obnovi Grmovškovega doma na Pungartu in vlečnice Pungart, ki bo peljala vse do vrha Velike Kope.

Za pomoč smo zaprosili tudi Skupščino občine Radlje, ki naj bi se vključila v razvoj ribniškega področja.

Ob vseh pripravah, kot so gradbeni načrti in gradbena dovoljenja, so dela že stekla na naslednjih objektih:

ZAHODNO POHORJE:

— V gradnji je samopostrežna restavracija ob Partizanskem domu, ki bo lahko v svojih prostorih sprejela 150 gostov hkrati. V podstrešnih

prostorih bo 10 sob z 22 ležišči.

— V gradnji so prve tri stanovanjske brunarice. To so pravzaprav prototipi zgradb, ki bodo sestavljale stanovanjsko naselje s 150 ležišči.

— Stroji že širijo cesto Legen—Partizanski dom—Pungart in se zavedajo v novo traso ceste Vuzenica—Sv. Primož—Sp. postaja vlečnice Kaštivnik.

— Da ne bi bilo potrebno voziti vode na Partizanski dom kot v pretekli sezoni, je v gradnji nov vodovod.

— Kmalu se bodo pričela dela na polaganju visokonapetostnega kabla na relaciji Partizanski dom—Pungart, ki bo napajal novo žičnico in Grmovškov dom. Vzporedno z njim bo položen tudi telefonski kabel.

— Dela na novi smučarski progi za tekmovalce gredo h kraju.

— Izvršene so tudi priprave za pričetek del bifeja ob spodnji postaji vlečnice Kaštivnik.

— Podpisane so pogodbe za dobavo naslednjih vlečnic: Mala Kopa, Pungart in Mislinja ter za nakup tlačilca snega. Oprema bo pričela prihajati oktobra. Zato pospešeno delamo na posekih tras.

— Brž ko bo Planinska zveza Slovenije dala svoje soglasje, bomo pričeli z obnovitvenimi deli na Grmovškovem domu.

— Pripravljena je dokumentacija za obnovu Ribniške koče. Manjka le še sporazum s PD Radlje, Planinsko zvezo in Skupščine občine Radlje o kritju dela obresti.

— Zgrajena so prva ognjišča za peko na žaru. Ob njih so postavljene klopi in mize. Vse to omogoča uvedbo določenega reda na tem področju.

URŠLJA GORA:

— Izvršena so zemeljska dela za vlečnico Ošven. V naslednjih dneh pričnemo z betonskimi deli.

— Izvršen je posek in čiščenje smučišča.

— V gradnji je električni dovod za pogon vlečnice.

— Zgrajeno je parkirišče za ca. 70 avtomobilov. Skupno bo v tem letu vloženih v te objekte ca. 7.500.000 din.

Poleg investicijskih dejavnosti smo posvečali skrb tudi ostalim vzporednim zadolžitvam. Takšen razmah turizma zahteva gotovo tudi dopolnitev s strokovnim kadrom, povezano z drugimi turističnimi dejavniki in podobno.

Zelo važen ukrep je bil podpis pogodbe o konzorciju turističnih organizacij v Slovenj Gradcu, ki vključuje:

— gostinsko podjetje Pohorje iz Slovenj Gradca,

— Viator — turistično agencijo Ljubljana,

— Koroški aeroklub,

— Zavod za napredek gospodarstva iz Celja,

— Turistično društvo Slovenj Gradec in

— Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec.

Naloga tega konzorcija so izrednega pomena za enoten in pospešen razvoj turizma v naši regiji. Tako je na prvi seji bilo rešeno vprašanje pohenjenja cen za zimsko sezono 1973/74, skupnega nastopa

na tržišču, skupnih propagandnih akcij itd.

Kmečki turizem je gotovo važen sestavni del razvoja tako kmetijstva kot turizma. Da bi rešili predvsem finančno vprašanje, smo pri LB podružnici v Slovenj Gradcu izposlovali skoraj 1 milijon kreditov. Banka je pripravila izračun za kritje dela obresti po seznamu kmetov, ki jih je komisija glede na njihove pogoje predlagala za vključitev v to dejavnost. Poslali smo vloge na vse štiri občinske skupščine. Do sedaj je zavzela pozitiven sklep SO Slovenj Gradec, dravograška je vlogo zavrnila, od SO Radlje in Ravne pa še nimamo odgovora.

Da bi rešili problematiko anarhične izgradnje kmečkih hiš, ki se danes gradijo po neustreznih načrtih, smo organizirali pripravo tipičnih načrtov, ki bodo postali obveznost. Pripravljene so načrti v dveh izvedbah, in to za:

— kmečko hišo »kmetič«, ki je namenjena manjšim posestvom;

— hišo »domačija«, ki bo novi dom večjega in zahtevnejšega posestva;

— »turist«, ki ima vse elemente za vzporedno turistično dejavnost.

Izredno nagel vzpon turistične dejavnosti nas je postavil pred dejstvo, da nalog ne bo možno več reševati zgolj z občasno delovno silo. Zato se predlaga odpiranje novih delovnih mest, ki bodo jedro nove organizacije.

V zimski sezoni potrebuje mo še:

— vodjo žičnic,

— več žičničarjev,

— strojnike za teptalce snega.

Šolanje odraslih

V letošnjem šolskem letu se vpisuje v naš oddelek šole za gozdarje sedma generacija mladincev.

Kapacitete oddelka so programirane za vpis desetih mladincev v generaciji. Če bi bil plan realiziran, bi šolo končalo šestdeset mladincev. Šolo je končala le nekaj več kot polovica predvidenega števila.

Potrebe po planiranem številu šolanih gozdnih delavcev so ostale. Postale so celo večje. Kako izpolniti čedalje večjo vrzel pri vpisu?

Večina gozdnih gospodarstev išče še druge rešitve. V šolo za gozdarje se vpisujejo že zaposleni gozdni delavci, ki imajo pogoje za vpis. Pogoji so: uspešno končanih šest razredov osnovne šole in starost do 35 let.

V okviru gozdarskega šolskega centra v Postojni delujeta dva oddelka šole za gozdarje. Oddelek za mladince in oddelek za odrasle, že zaposlene gozdne delavce. Gozdna gospodarstva dajejo med šolanjem odraslim, že zaposlenim gozdnim delavcem različne ugodnosti. Med šolanjem prejemajo izplačan minimalni osebni dohodek ali poprečni osebni dohodek, ki so ga dosegli v zadnjih mesecih pred šolanjem, ali poprečni osebni dohodek vseh neposredno zaposlenih v tisti enoti in podobno. Plačujejo jim stroške bivanja, voženj itd. — Po izkušnjah drugih gozdnih gospodarstev je v šolskem letu 1972/73 tudi pri našem podjetju pričel delovati oddelek šole za gozdarje, namenjen odraslim, že zaposlenim gozdnim delavcem. Žal je bilo zanimanje za vpis zelo majhno. Zakaj? Menim, da je več vzrokov. Poglejmo nekatere. Niti gozdno gospodarstvo niti delavci se docela ne zavedajo koristi, ki jih šola daje. Poglejmo le en primer, ki jih

ima od šolanih gozdnih delavcev podjetje. Sodobnejša tehnologija uvaja dražjo mehanizacijo. Čim dražja je mehanizacija, tem bolj usposobljen kader zahteva. Kako naj dela s strojem, v katerega smo investirali večmilijonsko vrednost, tisti, ki ima le nekaj razredov osnovne šole in nekaj ur ali dni priučevanja? Večkrat prevladuje zmotno mnenje, da se da nekoga priučiti za delo že z nekaj dnevnim tečajem. Dolžina tečaja bo odvisna od več činiteljev. Od predizobrazbe, inteligentnosti, zahtevnosti in obsega vsebine ter podobno. Čim dražji je stroj, tem bolj zapleteno je v večini primerov tudi delo z njim. Če že ni bolj zapleteno delo, je v vsakem primeru odgovornejša. Ali ne daje praviloma tudi večja izobrazba občutek večje družbene odgovornosti? Odgovor bi moral biti pritrdilen. Danes zasedajo določena delovna mesta inženirji in tehniki, včasih so jih zasedali ljudje z nižjo strokovno izobrazbo. Tehnologija se ponekod ni bistveno spremenila, vendar so v enakih podjetjih boljši uspehi. Ali ne velja

enaka logika v neposredni gozdni proizvodnji? In kaj lahko pričakuje od šole delavec? Boljše in uspešnejše delo mora biti boljše nagrajeno. Gozdno gospodarstvo Celje, Brežice in nekatera druga imajo različno urno postavko za nešolane gozdne delavce, za priučene (tečaj na delovnem mestu) in za tiste, ki so končali šolo. Navedena gozdna gospodarstva imajo že precej izšolanih gozdnih delavcev in so prepričana, da bodo s tako stimulacijo šolanih gozdnih delavcev vzbudila interes za izobraževanje. Kaj pa pri našem podjetju? Ni bistvenih razlik, ni pa žal tudi velikega interesa za izobraževanje.

Vidim pa še obojestranski interes. Interes podjetja je, da po končani šoli za gozdarje najuspešnejši po nekaj letih nadaljujejo šolanje v delovodski šoli (sedanja zakonodaja priznava poklic delovodja le, če je končal poklicno šolo, ima nekaj let prakse in da je končal delovodsko šolo). Delovodij ne moremo dobiti od drugod, na drugi strani je gozdarjem dana možnost, da po nekaj le-

tih napredujejo in še dalje izobražujejo. Ali bo za to interes, če ne bo materialne stimulacije?

Prepričana sem, da bomo morali iskati nove in boljše rešitve za nagrajevanje in valoriziranje znanj, da bomo vzbudili večji interes za izobraževanje in kvalitetnejše delo.

Tudi v šolskem letu 1973/74 bo deloval oddelek za odrasle. Vpišejo se lahko že vsi zaposleni gozdni delavci do starosti 35 let, ki imajo končanih šest razredov osnovne šole. Šolajo se pod enakimi pogoji, kot je navedeno po razpisu v lanskem letu in kot določa pravilnik o osebnih dohodkih.

Temeljne organizacije združenega dela bodo lahko zainteresiranim dale podrobnejša navodila in pojasnila, ki jih bodo dobile od izobraževalnega centra. V primeru, da je vpisano majhno število kandidatov (pet), je izobraževanje izredno oteženo.

Če ste se odločili za vpis v šolo za gozdarje v šolskem letu 1973/74, se prijavite v vaši temeljni organizaciji združenega dela. Pričetek teoretičnega pouka bo v zimskih mesecih (mesec marec).

Vodja IC,
Marija Sekirnik,
dipl. inž. gozd.

ANONIMNA PISMA

Ne moremo jih zanikati. Tu so. Toda kaj z njimi? Res je, da so v pisnih nakazani ostri problemi, kot npr.: Tovariš Peter Žvižgovc je med bolniškim staležem obogatel, ker je delal vse mogoče.

Tovariš Miha Kruhoborec šverca čez mejo, in to seveda med bolniškim staležem, in Mica Paradažovka se sploh ne obnaša tako, kot to terjaja vpeljan red pri gozdnem gospodarstvu.

Taki pogumni pisci se kajpada proglašajo za delavske zaščitnike, varuhe delavskih pravic, varuhe zakonitosti, poštenosti, morale in ne vem kaj še. Pogumnejši pisci znajo tudi lepo zagroziti, da poznajo še veliko drugih naslovov, sredstev in bodo znali rešiti probleme, ki so jih načeli.

Seveda ta način »delavske kontrole« najbrž ne bo v redu, ker je bližji intrigam, kot poštenu delavski kontroli. Hudo je, da so v takih pisnih zelo konkretna imena in konkretni problemi obdolžencev, ni pa konkretnega avtorja ali poštene kritika, ki bi bil pripravljen odkrito in kritično pristopiti k odprtim problemom.

Smo enotna delovna skupnost (ožja TOZD in širša delovna skupnost vsega gozdnega gospodarstva). Med nami bi morali vladati poštenu, odkriti, tovariški in iskreni odnosi. Dobronamerna kritika, ki teži

k izboljšanju nekega stanja ali pojava zaščite ogroženega delavca, bo delavcem in delovni skupnosti zelo dobrodošla in cenjena. Neodkrito in podtalno obrekovanje ne more koristiti dobrim odnosom in ne razreševati stanja in pojavov.

Kolikor takšni problemi res obstajajo, bi bilo prav in pošteno, da bi pisec anonimnih pisem res korajžno napisal in opisal probleme ter se čitljivo podpisal. Zelo ga bomo cenili, če bo z odkrito in dobronamerno kritiko pomagal pri skupnih naporih za naše skupno boljše delo in življenje. Če bo pisec dovolil, bomo njegovo

kritiko tudi radi objavili v našem glasilu Viharnik in bo zato tudi prejel honorar po ceniku.

Kolikor morda le obstajajo kakšne težave, ki bi si jih avtor takih pisem ne upal napisati in podpisati iz kakršnih koli razlogov, naj zaprosi za razgovor pri socialni službi gozdnega gospodarstva, kjer se bo lahko pogovoril in če ne bo želel, bo njegovo ime ostalo tajno. Če bi avtor morda želel razgovor s kom drugim v podjetju, bo prav tako našel človeka, ki mu bo lahko zaupal in se bo z njim pogovoril.

Jurij Šumečnik

Mnogo je odvisno od posameznika

Šesta generacija je končala šolanje na šoli za gozdarje. Dve leti so preživeli med šolskimi klopki in na učnih objektih. Kakšno znanje so si pridobili in kaj pričakujemo lahko od njih? Mnogo je odvisno od posameznika, od njegove zavesti, pripravljenosti, delavnosti in okolja, kjer se bo zaposlil. Mladi so, razigrani in polni pričakovanj. Za sedaj so le srečni, da je obdobje učenja za njimi. Želimo jim, da bodo uspeli pri delu, za katerega so se pripravljali.

Od kod so gozdarji, ki se bodo na novo zaposlili in kako so končali šolo? Trije učenci so iz TOZD gozdarstva Črna, žal je moral eden med uspešnimi zaradi tragičnega dogodka v družini izpit preložiti. Iz TOZD Ravne sta dva učenca, med njima bo moral eden še opraviti izpit iz gozdarskega orodja.

Gozdarsko slavlje na 18. koroškem turističnem tednu v Črni na Koroškem

Spretnostno tekmovanje gozdnih delavcev je postala že prava predstava za turiste in domačine v programu prireditvev Koroškega turističnega tedna v Črni na Koroškem.

Skrbno pripravljen prireditveni prostor in za oči pestra razporeditev tekmovalnih dis-

ciplin, kjer se prepletajo stojnice s kmečkimi jedili, ter vmes vtkana »holcarska« bajta iz ljubja z odprtim ognjiščem za kuhanje polente, je bila prava vaba za vse goste. Godba na pihala rudnika Mežica je dala prireditvi še posebno slavnostno obeležje.

Vedro in tovariško veselo razpoloženje je spremljalo prireditve. Ne boste verjeli, vendar je res, da sta imela Lenka in Grega polne roke dela s polento in friko, saj ni in ni zmanjkalo novih degustatorjev in repetentov.

Preizkušnja v spretnostnem tekmovanju gozdnih delavcev je bila v organizaciji TOZD gozdarstva Črna na Koroškem. Sodniške skupine so svojo nalogo opravile res brežhibno, tako v zadovoljstvo nastopajočih kot gledalcev.

RAZVRSTITEV NASTOPAJOČIH POSAMEZNO PO DOSEŽENIH REZULTATIH

Doseženo mesto	Ime in priimek	Revirno vodstvo	Ciljanje s sekuro	Obračanje letve	Kombinir. rez	Podiranje debela	Kleščenje vej	Lupljenje	Skupaj točk
t o č k e									
1.	Jakob Kos	Bistra	29	100	103	110	120	16	478
2.	Jože Camlek	Bistra	33	48	111	126	105	51	474
3.	Milan Puc	Orožija	37	76	74	130	135	19	471
4.	Ivan Pečovnik	Orožija	37	70	11	138	135	63	454
5.	Franc Obretan	Orožija	31	56	65	144	115	34	445
6.—7.	Zdravko Pečnik	Olševa	33	70	90	104	130	16	443
6.—7.	Stanko Kos, ml.	Bistra	39	100	46	127	115	16	443
8.	Ernest Srebre	Rezman	26	70	55	113	115	59	438
9.—10.	Franc Pečovnik	Javorje	28	84	88	131	85	17	433
9.—10.	Jože Kotnik	Jazbina	33	100	21	134	135	10	433

Priložena tabela nam kaže, kje so posamezni tekmovalci imeli spodrsaljaje, kje se je bilo potrebno bolje zbrati, kaj je bilo potrebno še bolj izpiliti in podobno.

Pogrešali smo neudeležbo drugih TOZD gozdarstva gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec, saj bi bili stroški praktično enaki, če bi tekmovalo sto tekmovalcev ali pa samo dvajset. Omeniti moramo, da so se letos zelo dobro odrezali med starimi asi mladi gozdni delavci, ki so končali šolo za gozdne delavce v Radljah.

Prvih deset najboljših je prejelo praktična darila. Vsem petindvajsetim nastopajočim

tekmovalcem iskreno čestitamo za vztrajnost in zagrizenost v času tekmovanja!

Na tekmovanju so sodelovali tudi mladi člani gozdarskega krožka osnovne šole v Črni. Za njih so bile pripravljene tri zvrsti tekmovanja: hoja po okroglici, prežaganje tanjšega hloda z žago lokarico, nabiranje užitnih in strupenih gob. Razporedili so se takole:

1. Ivan Plesec	54 točk
2. Boris Grabner	50 točk
3. Drago Strmčnik	42 točk
4. Milan Dlopst	35 točk
5. Ivan Vončina	34 točk
6. Anton Turk	33 točk
7. Franc Štifter	17 točk
8. Andrej Osojnik	14 točk

Podelitev nagrad trem najboljšim

Foto: Jurač

Po revirnih vodstvih so bile sestavljene ekipe treh delavcev, katerih skupni rezultat tekmovanja naj bi pokazal najbolj celovito usposobljenost skupine. Razvrstitev tekmovalnih skupin po revirjih je bila naslednja:

Doseženo mesto	Revirno vodstvo	Tekmovalci	Točke
1.	OROZIJA	Milan Puc Franc Obretan Ivan Pečovnik	1376
2.	BISTRA II.	Jože Camlek Jakob Kos Franc Lojen	1311
3.	REZMAN	Ernest Srebre Peter Obretan Andrej Obretan	1261
4.	BISTRA I.	Stanko Kos, ml. Anton Osojnik Albin Kaker	1199
5.	PUDGARSKO	Gregor Štifter Alojz Godec Jože Škrubej	1180
6.	JAZBINA	Alojz Mlinar Jože Kavčič Jože Kotnik	1153

7.	JAVORJE	Franc Pečovnik Jože Pečovnik Mirko Čofati	1102
8.	OLŠEVA	Rado Markovič Maks Srebre Zdravko Pečnik	1007

Škoda je le, da niso mogla vsa revirna vodstva sestaviti vsaj po eno ekipo. Prva tri dosežena mesta so bila nagrajena s praktičnimi nagradami. Izven konkurence ostalih disciplin je bila še preizkušnja v prežaganju z ročno žago »amerikanko« štirideset centimetrov debelega hloda. Povedati moramo, da so znali Javorci tako nabrusiti ročno žago, da so kolobar odrezali v skoraj konkurenčnem času proti motorni žagi.

Za red in disciplino so skrbeli člani civilne zaščite TOZD gozdarstva Črna.

INTERVJU S TOVARIŠEM IVANOM PEČOVNIKOM

Vprašanje: Vaše mnenje o tekmovanju in prirejanju letnega v bodoče.

Ivan Pečovnik (pred kratkim se mu je rodila hčerka — iskreno čestitamo!): Prirejanje takšnih tekmovanj se mi zdi potrebno in prav. Gozdarski ljudje smo raztreseni po terenu, se redko vidimo skupaj in si želimo podobne družabnosti. Za drugo leto se bomo že začeli resno pripravljati.

INTERVJU S TOVARIŠEM FRANCEM OBRETANOM

Vprašanje: Kako dolgo že delate v gozdarstvu?

Franc Obretan: Pri GO Črna delam že več ko 12 let. Začel sem pri očetu, ko še nisem bil star 18 let. Belih rok nimam. Mislim, da je v gozdarstvu potrebno predvsem paziti na dobro orodje, vzdrževanje mo-

Obvežitev debla. Tu so se gledalci najraje zadrževali
Foto: Jurač

torke, pravilno brušenje itd. Motorko ne smemo držati zakrčeno, to je, moramo obvladati pravilno tehniko dela in imeti na razpolago stalno dobre rokavice, ki ne smejo biti mokre. Zato moraš imeti več parov, da jih menjuješ med delom. Tekmovanje pa naj le še bo, saj je prav, da se zberemo skupaj vsaj enkrat na leto.

Kot so tovariši že povedali, ni prireditvev zgolj zaradi ugotavljanja, kdo je boljši po točkah, ampak ima srečanje globlji pomen. Sodniki so lahko med izvajanjem disciplin tekmovanja dobro opazili, kakšne pomankljivosti imajo posamezniki, kje šepamo, kje je pomanjkanje kondicije in kje tehničnega znanja. Vseka-

kor dobri napotki za zimske seminarje pri izpopolnjevanju tehnike znanja in mogoče bo to pomagalo pri ohranjanju zdravja, pri nesrečah pri delu, belih rok ter podobno.

Res je bil pravi »dan gozdarstva«. Sindikalna organizacija TOZD gozdarstva Črna na Koroškem je z boni oskrbe la vse nastopajoče, sodelujoče in navzoče člane kolektiva, da si je lahko vsak izbral po želji pri kmečkih stojnicah domače dobrine.

Po končani prireditvi je ob prelepem sončnem dnevu v bližini »škornate bajte« zadonela vesela, zajetna sproščena pesem razpoloženih, danes že redkih ljudi, ki se še ukvarjamo z delom v naravi. Pa se še bomo. Nasvidenje.

Karel Dretnik

Pomerili so se tudi v ročnem prežaganju

Foto: Jurač

Holcarska bajta iz ljubja je bila še posebno vabljiva za tiste, ki so si hoteli tešiti lakoto s polento
Foto: Jurač

Prireditve, ki ne gre v pozabo

V Črni na Koroškem je bil od 12. do 19. avgusta letos že 18. Koroški turistični teden, ki je postal že tradicionalen.

Koroški turistični teden, ki je bil letos pod pokrovitelj-

stvom Skupščine občine Ravne na Koroškem, se je pričel s slavnostno sejo upravnega odbora Turističnega društva Črna na Koroškem. Pričele so se prireditve, kot je bila kmečka parada, proslava krajevnega praznika, na kateri so sprejeli in obiskali najstarejše krajane ter jih obdarili. Zatem je sledil še kramarski sejem, demonstracijsko plezanje alpinistov po Obistovih pečeh, koncert

Osemnajsti Koroški turistični teden

pevskih zborov iz Mežiške doline in zamejstva, najbolj zanimiva prireditve 18. Koroškega turističnega tedna je bilo vsekakor spretnostno tekmovanje gozdnih delavcev in seveda tekmovanje predic.

Letošnje tekmovanje gozdnih delavcev je bilo že drugo po vrsti. Tekmovanja se je udeležilo 24 tekmovalcev iz devetih

revirjev TOZD Črna na Koroškem, tekmovali so v podiranju, kleščenju drevja, v ročnem lupljenju drevja, itd.

Tekmovanja so se udeležili tudi člani gozdnega krožka pri osnovni šoli Črna na Koroškem. Letošnje drugo spretnostno tekmovanje gozdnih delavcev je bilo izredno dobro pripravljeno, na tekmovanju samem so se tekmovalci potegovali za najvišja mesta, gledalci so lahko ob vsem tem le uživali.

Ekipno je tako zmagal revir Orožija, drugi je bil revir Bi-

Ciljanje s sekiro
Foto: Jurač

stra, tretji Rezman. Pri posameznikih sta bila najboljša Jakob Kos, mlajši in Jože Samec. Pri članih gozdarskega krožka je bil najboljši Ivan Plesec.

Mimogrede moramo omeniti, da je tekmovanje gozdnih delavcev popestrila še poskušnja in prodaja kmečkih specialitet, največje popraševanje pa je bilo po olcerski polenti, ki je vsakomur zares teknila. Mimogrede pa naj omenimo še tekmovanje predic, ki je bila tudi enkratna turistična zanimivost za slehernega obiskovalca. Zato prireditelji 18. Koroškega turističnega tedna zaslužijo vso pohvalo.

F. Jurač

Savinjski želodec, domača salama, ržen kruh in krigel mošta so gotovo najbolj teknili marsikateremu obiskovalcu. Posebno še, če je z njim postreglo tako brhko koroško dekle, kakršno smo ujeli tudi mi
Foto: Jurač

PLANINSKA POSTOJANKA

Od nekdanj rad pohajkujem po planinah. Mnoge sem že prehodil, mnoge še nameravam. Takole dvakrat do trikrat na leto si vzamem v službi prosto in se za tistih nekaj dni vedno zapodim v planine.

Za zgodnjepomladanski potep sem se odločil na Peco. Umaknjena je za sebe ta gora in do sedaj mi je vedno ušla iz mojega načrta. Z vremenom nisem imel sreče. Z megle, ki jo je na vse strani trgal veter, se je slinil dež pomešan s sodro. Nočilo se je že, ko sem naravnal korake iz doline po globači, ki je vodila v podnožje Pece. Mikavno je bilo hoditi po poti, po kateri sem stopal prvič. Užival sem v tveganju, da lahko tisti večer tudi zaidem in tako spet preizkusim svojo iznajdljivost.

Rudarske hišice ob potoku in stare drvarske bajte s psi in majhnimi okenci so ostale daleč za menoj. Pot je vodila ob jarku navkreber, koraki so se mi vdiral v razmočeno gaz, naokrog je zvonila sodrica. Naenkrat sem pred seboj bolj zasulil kot videl planjavo, poveznjeno ob pobočje velikanske gore. Kot bi stala na odru črna rezljana kulisa, tako je zijala v mene črna strmina. Postal sem in ocenjeval daljavo in čas, ki bo še potreben do koč, smer poti, ki bo verjetno šla cik-cak, tudi o vremenu sem razmišljal. Zgoraj v gori je bučalo, tu spodaj pa je veter brenkal po golih vejah samoniklih dreves.

Ovinek na levo in klanec na desno. Za njim sem se naenkrat znašel sredi prostranega kmečkega dvorišča. Poslopje je bilo pri kmetiji za malo vas: kašče, ute neznanško dolgi hlevi in sredi vsega hiša, velika in mogočna kot trdnjava. Zgornja okna so bila v temi, le spodaj jih je bilo nekaj z mrko svetlobo. Nad stopniščem so viseli obledeli jelenji rogovi, ob vratih nekaj sto let stara letnica in napis: Planinska postojanka.

Vstopil sem kot najbrž vsi turisti, preden naskočijo strmino v gori. V prostrani kmečki izbi, ki je bila gostilniško opremljena, sem se zgubil kot muha na robu velike sklede. Usedel sem se za mizo nasproti tistih vrat, ki so bila na stečaj odprta v prostorno kuhinjo. Zravnal sem noge in se spočil ob nahrbtniku. Izbo je osvetljevala samo svetloba, ki je prihajala iz kuhinje in se izgubljala okrog velikanskih miz. Z njo je prihajal smeh in šale okroglih gostov. Verjetno so domačini iz okolice, sem pomislil, ker so se zadržali kar v kuhinji. Suh bradač z zelenim pinčem na glavi je na vso moč potrkaval s škornji ob tla, da bi tako utišal druge in prišel sam

do besede. Vsi so bili zardeli, oči so se jim lesketale, kozarci so se zibali v šapastih rokah.

Gospodar je bil hitro pri meni. Potresel in obrnil je pred menoj grob namizni prt. Naročil sem čaj. Pokimal je in zdrknil v kuhinjo in že se je vrnil z veliko skodelo v rokah. Bil je velik, komaj je zmogel skozi kuhinjska vrata. Nisem še videl v življenju tako močnih rok; gledal sem ga s spoštovanjem, ko mi je dolil rum. Postregel mi je gladko in vajeno kot kak poklicni gostilničar.

»Hodite s Pece?« me je vprašal dobrodušno, ko je postavil pred mene čaj.

»Gori grem,« sem odvrnil.

»Pa vendar ne v takem vremenu?« me je začudeno pogledal. Prižgal je luč tudi v izbi, očitno jo je prej pozabil. »Poznate pot?«

»Prvikrat sem tu,« sem rekel. »Vajen sem planin.«

»Ne ne!« je mož razširil roke. »Nocoj sploh ne smete misliti, da bi sami prišli do koč. Sploh ne! Če ste tu prvič, ne, ne...«

»Resno mislite,« sem ga pogledal, »da bi se izgubil?«

»Ne samo to,« se je zavzel. Še kaj hujšega se vam lahko zgodi. Tako vreme, pa strmina, pa plazovi, pa noč, pa... Ne, ne!« Prisedel mi je nasproti. »Do koč pod vrhom v takem vremenu ni blizu — tri, štiri ure hoda, še več.«

V kuhinji so se glasovi unesli. Gospodar mi je svetoval, naj prespim kar tu, da ima zgoraj dovolj prostora, veliko domačijo in malo ljudi pri hiši, vodi za planinsko društvo tole gostilniško postojanko v svoji hiši, kjer je že marsikak turist prenočil, in da me v takem vremenu sploh ne pusti naprej... V kuhinji so besede spet oživele. Bile so manj hrupne, a razločnejše: Dobro vem, kje ga je pihnil. Zdalej vam lahko pokažem... To je bilo še v stari Jugoslaviji. Nel Zdaj! Zdaj no, zdaj, tale leta po vojni. No, katerega leta že?... Prav tam ob meji je bilo.

Z gospodarjem sva se razgovorila o vsch mogočih rečeh in me je le tu in tam oplazila po ušesih kakšna beseda iz kuhinje. Bil mi je všeč ta dobrodušni medved, bil je blag, bister in odprt mož. Naročil sem še pijače. Tudi za

njega. Oba sva ga malo cuknila, beseda je še bolj stekla... Povedal sem mu, odkod sem, kje delam, kaj delam, da dobro zaslužim... Ne vem, morda sem se celo pohvalil, da imam denar. Za zopetno glasno žlobudranje v kuhinji se nisem več zmenil. Bil sem vesel, da mi nocoj ne bo treba več dalje. Pijača me je storila mehkega, gospodarja se ni prijel, se je pa mene, kot bi spil za dva.

Možje v kuhinji so rogovilili v svojem direndaju. Nekaj besed mi je nehote obviselo v ušesih: Skupaj sta prej delala tista dva. Ha, kaj, denar je imel — pa še veliko za tisti čas. Haa, denar, denar... Malo sem nazaj od meje ga je... Pa tudi tisti je gor plačal, tisti, no... Končal je, še danes ne ve nihče natančno, kako...

Ura še ni bila pozna in niti ne zgodnja za zvečer, ko me je gospodar popeljal po stopnicah navzgor. Bilo je obokano stopnišče, dolg hodnik, spet stopnice, tema, luč, vrata, prazna soba. Skozi njo sva prišla v drugo, v še večjo sobo. Staromodna zakonska po-

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

stelja je stala ob steni, okrog nje so bile pogrnjene ovčje in gamske kože. Stena nasproti postelje je bila vsa zadelana z omarami. Okna so bila zadelana s starimi kovaškimi križi. Nahrbnik sem prisionil ob posteljo. Tistih nekaj maliganov je našlo v možganih vsak svoje mesto in obmirovalo. Gospodarjev »Lahko noč!« me je zavil v pokoj.

Prebudil sem se skoraj naspán. Pravzaprav me je nekaj prebudilo, nekaj, sam ne vem kaj, nekaj nedoločnega, neki nezaznaven šelest, nekaj takega, kot prisotnost nekoga v moji sobi. Proti komaj opazni svetlobi, ki je prihajala od zunaj iz hodnika, sem na vratih, ki so se čisto počasi odpirala, zagledal moško postavo. Ta pritepena silhueta je na vratih obstala in me opazovala. Miroval sem kot v globokem spancu in napol miže motril nepričakovane prišleca. Moški je pustil vrata priprta, se nagnil naprej in se čisto tiho po prstih splazil v sobo. Sledil sem vsakemu njegovemu gibu, videl sem, kako je za hip obstal obrnjen proti meni, potem pa se je počasi bližal zadenjski k eni izmed omar nasproti moje postelje. Postal sem čisto buden, bister in skozi priprte veke sem vse natančno opazoval. Velika postava se je ustavila pred omaro, jo vajeno odprla in me čez rame motrila na moje posteljo. Prav natanko sem videl, kako je roka moža segla v omaro in čisto neslišno izvlekla iz nje puško. Misli v možganih so mi začele švigati, preskakovati, iskati vse mogoče kombinacije vzroka in nazadnje so le našle zvezo s tistim sinočjim pogovorom iz kuhinje, kjer so se pogovarjali, kako je nekdo nekoga pihnil tu v bližini meje zaradi denarja. Odeja me je tiščala svinčeno težko in otrpnil sem do kraja. Tedaj se je postava s puško obrnila, stopila dva, tri ko-

rake nazaj proti vratom, dvignila pred svoje lice puško in se sklonila... Naprej ne vem več natanko; čutil sem samo še butanje srca, ki je hotelo izskočiti iz telesa in hladni curki znoja so se začeli zbirati na konici mojega nosa.

Šlo je že skoraj na pomlad. Nekega večera, vreme je bilo zunaj grintavo, se je pri nas ustavil neki gost, kot se ponavadi ustavijo vsi turisti, preden naskočijo strmino v gori. Bil je srednjih let, sam in je šel za nekaj dni na Peco. Zaradi takega vremena in ker je hodil tu prvokrat, sem mu tisti večer odsvetoval pot naprej. Ponudil sem mu sobo zgoraj, kot vsakemu poštenemu turistu. Mnogo jih je že prespalo v tisti sobi. Gost se je res odločil prenočiti.

Tam v kuhinji je tisti večer sedela družba domačinov in lovcev. Govorili in kvasili so, ne vem kaj že, in se zadržali pozno v noč. Bil je ravno začetek lova na divjega petelina. Tisti lovci, ki so bili med njimi, so jutranji čas za lov pričakali kar tu v kuhinji za mizo. Tudi sam sem lovec pa sem enemu od njih hotel pokazati svojo puško. Okrog enih po polnoči sem šel gor v sobo po njo. Da bi svojega gosta ne prebudil, sem se potihno splazil v sobo in vzel iz omare puško. Lovci so odšli v goro na petelina, jaz pa k počitku.

Zjutraj smo gostu pripravili zajtrk. Šel sem ga buditi, pa o njem ni bilo več ne sluha ne duha. Čez nekaj časa mi je oskrbnik koč na Peci povedal, da je tistega jutra še pred svitom prisopihal ves zdelan do koč nek turist. Rekel je, da bi rad ostal nekaj dni gori, da pa še ne ve zagotovo, če bo in ves zgubljen vprašal, če vodi nazaj s Pece vendar še kakšna druga pot.

Andrej Šertel

Franc Gartner

Sedela sva v njegovi dnevni sobi in brskala za spomini. Strani v beležki so se poinile. Zdaj sedim doma s temi zapiški in skoraj ne vem, kaj početi z njimi. Nobenega reda ni v njih. Začela sva pri koncu, se vrnila na začetek, se ustavljala na sredini, zopet na koncu... In zdaj? Naj vse to postavim v lep vrstni red, »v predalčke«, kakor pravimo? Kako narediti iz življenja sistem, pravilo? Vem, da je toliko stvari, ki jih ne bi bilo treba, ki bi morale prizanesti človeku, ne siliti v njegove skrivnosti... pa vendar? Naj bodo predalčki!

»Rojen sem 26. februarja 1926 v vasi Žetina v Poljanski dolini.« Tam doli pod Blegošem, blizu Tavčarja in njegovega Cvetja v jeseni, me preblisne. In vendar je vsa ta zgodba tako daleč od cvetja, tudi od tistega jesenskega. »Štirinajst otrok nas je bilo. Jaz sem se rodil deseti.« Kot deseti brat — nikdar brez pravega miru. In daleč od ljudi s svojo bolečino.

»Oče je bil gozdni delavec in je umrl pred dvajsetimi leti, mati pa ima dvainosemdeset let. Ko sem šel zadnjič iz bolnice, sem jo obiskal. Da je le zdrava.« Mati! Brez velikih besed se da včasih povedati vse. Da je le zdrava.

»Kot štirinajstleten fant sem odšel k stricu v Murave, tu pa se je začela tudi moja partizanščina. Prve partizane sem videl in jim pomagal 21. decembra 1941, v redno partizansko vojsko sem stopil 1. 1944, 7. februarja 1945 sem bil ranjen in sem svobodo dočakal v bolnišnici Martin vrh. Vojna leta imam priznana od 1. 1942 naprej, zaradi rane sem 40% vojni invalid.« Nič več o teh letih? Samo dejstva. Kaj je res šlo čez njega toliko stvari, da ni več prostora za čustva? So se razgubila v teh letih? »Po vojni sem se zaposlil pri Narodni zaščiti, ki se je nato preimenovala v Ljudsko milico. Bil sem komandir postaje, leta 1949 pa sem opravil nižji kriminalistični tečaj. Leta 1953 sem odšel v službo na Bled in 1. aprila 1961 sem se zaposlil pri Gozdnem gospodarstvu v Slovenj Gradcu.« Zdaj sva torej doma. No, ne na pravem, njegovem domu, pač pa tam, kjer je hotel najti svojo srečo.

»Takrat je bil tudi ustanovljen strojni obrat. Dobil sem mesto referenta za prevoze. Zalostni začetki so bili. Kakšen traktor, buldozer, tovornjak... Poglej danes, kaj je zraslo.« Ponosen je. Na rast podjetja, na svoje delo. Vem, da je. Toda o tem lahko najpravičnejše sodijo ljudje, s katerimi je delal. Slišal sem, da je nastala vrzel za njim.

»Poročil sem se, rodili sta se mi hčerki, toda 1967 smo se z družino razšli. Zdaj sem sam, gradim hišo v Starem trgu...« Kjer potipaš, povsod boli. Se res ne bodo nikoli zarasle rane? Vedno znova in znova se odpirajo.

»Septembra lani sem imel avtomobilsko nesrečo. In tisti fant...« Ne govoriva o tem. Hudo je. Kako naj pomagam? V dušo ne morem. Ljudje ostajamo s svojo bolečino vedno sami.

»Zaradi posledic nesreče sem bil 24. aprila 1973 z začasno odločbo invalidsko upokojen. Kaj naj rečem ob vsem tem? Morda to, da sem nad nekaterimi sodelavci razočaran, ker te ne razumejo v nesreči. Ne vedo, da je lahko človek tudi psihično uničen — sem vendar več kot žival.« Brez besed sem ostal. Kaj naj bi tudi rekel? O tem naj razmišljajo tisti, na katere lete te besede.

»In želim si vsaj to, da bi mi sodelavci, vsaj nekateri sodelavci, privoščili vsaj besedo, ko stopajo mimo mene. Še na dober dan ni odgovora.« Vem, to boli.

»In še to. Vedno sem se boril za delovnega človeka.« To pove vse. Skoraj vse.

Ko sva se na stopnišču poslovala, se je zasmel za mano. »Veš, imam pogodbo, da bom živel do smrti.« Hotel sem mu odgovoriti, vendar nisem vedel, kaj. Šele na cesti me je prešinilo. Seveda, moral bi reči, da smo vendar ljudje, da je jutri nov dan. In mogoče bo sonce — samo za njega. Pa kaj mu bodo moje besede. Jaz sem le senca, ki je za trenutek postala ob njem. MA

P. P.

Predlagam, da se ustanovi poseben sklad, kjer bi se zbirala sredstva, s katerimi bi enkrat na leto pripravili zakusko za vse upokojence. Če bo predlog sprejet, prosim, da honorar za ta prispevek nakažete v ta sklad.

ZAHVALA

Zahvaljujem se TOZD gozdarstva Ravne za dodeljeno stanovanje na Prevaljah.

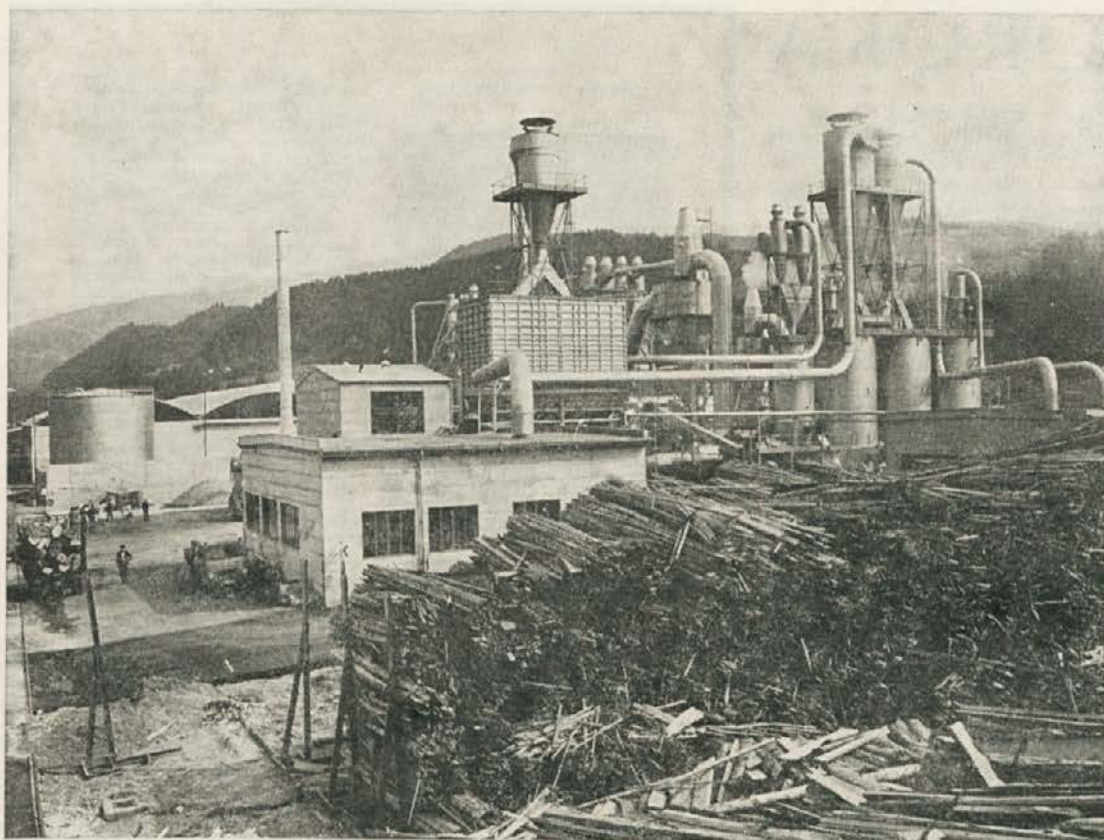
Le kdor je živel v takšnih stanovanjskih razmerah, zna ceniti skrb in prizadevanje za delavca.

Še enkrat iskrena hvala!

Edi Kopmajer

Zelimo jim uspešno delo

Tam kjer sta še pred dobrima dvema letoma v Otiškem vrhu rasla pšenica in krompir, stoji zdaj sodobna tovarna ivernih plošč. Nanjo je ponosna vsa Koroška. Foto: Jurač

IVAN KAVČIČ

Njegov svet je še danes Glazutska planina, Zlebce, Tolsti vrh, Rute, Mislinjski jarek. Po teh zložitnih pohorskih vrhovih in globačah ter grabnih je v svojih dvainštiridesetih letih dela v gozdu izdelal z ročno žago in sekuro dvajset tisoč kubikov lesa. Sola spodaj v Mislinji je bila za njega predalet — nikoli v življenju ni kaj prebral, nikoli kaj napisal, pa je znal živeti pridno in pošteno. »Včasih sem se znal podpisati,« pravi, »danes pa mi grejo roke sem ter tja kot v vetru.« Pa mu roke le ne trepetajo tako kot v vetru, samo pohitele bi še rade z vetrom po vseh tistih planjavah naokrog Matičeve hiše, zadnje pod Roglo, in segla v globino gozdov, da bi se jih spet malo oprijel duh smole, in da bi utrip svoje krvi pomeril s pretakanjem sokov po žilah dreves, ki jih danes sekata dva od njegovih osmih otrok: Stanko v mislinjskih, Jože v črnjanskih gozdovih.

Ivan Kavčič v vseh svojih osemdesetih letih ni iskal kakršnekoli pomoči pri zdravniku, polenta in mleko ter planinska voda in zrak so mu zadostovali za njegovo krepkost, nikoli v življenju tudi ni pokadil niti ene same cigarete. Kadar je bila dobra gobja letina, je nabral poln koš gob, ko pa je našel še lepše, je te razsul in nabral boljše.

O božiču 1942. leta se je pri njih oglasil prvi partizan Radko-Cebularjev Zdravko iz Mislinje, politkomisar III. čete Pohorskega bataljona. Rekel je, da se bodo še videli. Pa se niso nikoli več... Prihajali in odhajali so pozneje k njim in od njih še mnogi drugi partizani.

Danes, sedem let je že brez žene, živita sama s sinom Stankom, ki je šel po njegovih stopinjah iskat kruha in sreče v gozd, na Matičevem, tam kjer so češnje konec avgusta zrele in se dolge sence smrek prepletajo v jesenskem soncu čez skrbno pokošene košenice navzdol proti Mislinji in navzgor proti Rogli. Kadar leže megla, se je na Pohorju lahko zgubiti, Kavčičev oče pa se menda še ni nikoli. — Se mnogo zdravih let!

Andrej Šertel

JETRNA CIROZA ALKOHOLIKOV

V prvi številki našega glasila je bil opisan alkoholni polinevritis, kot ena najbolj pogostih telesnih komplikacij v času kroničnega alkoholizma. Razmeroma pogosta komplikacija pri isti bolezni je tudi jetrna ciroza, ki pa lahko nastane tudi zaradi drugih vzrokov.

Kaj je jetrna ciroza?

Verjetno je bralcu že znano, da so jetra človeški organ, brez katerega ni mogoče živeti. Jetra so sestavljena iz številnih celic, ki opravljajo življenjsko važne naloge pri presnovi. Če delovanje jetrnih celic oslabi ali preneha, pride do samozastrupitve človeškega telesa in končno do smrti. Pri jetrni cirozi sčasoma propade vse več jetrnih celic, tako da pri napredovani bolezni ostane nazadnje tako majhno število jetrnih celic, da jetra ne zmorejo več zadovoljivo opravljati svojega dela. Sama bolezen polagoma, toda nezdržno napreduje in traja dolgo vrsto let, preden pride do usodnega konca. Takrat se prično pojavljati znaki samozastrupitve in na mestu, kjer so bile včasih jetrne celice, najdemo brazgotinasto tkivo.

Kako spoznamo jetrno cirozo?

Na žalost je bolezen zelo zahrbtna in se pojavijo bolezenski znaki razmeroma zelo pozno, ko je bolezen že močno

napredovala. Ti znaki so: blažja rumenica (najprej vidna na očesni belini), prebavne motnje (spahovanje, driske, slabo odvajanje plinov, ki povzročajo občutek napetosti v trebuhu in krče) in bolečine na desni strani gornjega dela trebuha. Kasneje se prične v trebušni votlini nabirati tekočina (trebušna vodenica), noge zatekajo itd. Končni vzrok smrti je raznoter najpogosteje je to že zgoraj omenjena samozastrupitev, ki vodi prek zaspanosti do globoke nezavesti, v kateri bolnik umre. Pogosto umre bolnik tu-

di zaradi nezaustavljene krvavitve iz razširjenih žil požiralnika, ki so počile.

Kako zdravimo jetrno cirozo?

Bolezen je pravzaprav neozdravljiva. Ob primerni prehrani, izogibanju fizičnih naporov, alkoholni abstinenci in z nekaterimi zdravili lahko ublažimo oziroma upočasnimo napredovanje bolezni. Na ta način lahko podaljšamo bolniku življenje tudi za vrsto let.

Dr. Mitja Sila
(Iz Nove poti)

AKTUALNO

Končal je višjo šolo... Narredil je sicer s poprečnim uspehom, toda vseeno glede nadaljnega študija ni vrgel puške v koruzo.

Vendar se je znašel pred problemom. Kadrovski plan... Podjetje, ki ga je redno štendiralo, ni rabilo strokovnjaka, ki bi imel še višjo izobrazbo, kot jo je imel. Kaj storiti?

Odločitev je bila težka. Na eni strani dolžnost in hvaležnost do štipenditorja, po drugi strani pomembnost lastnih interesov. Štipenditor je ves čas njegovega študija računal

nanj, toda ravno takrat, ko je bilo prosto delovno mesto, se je on vpisal v visoko šolo. Tako se je odločil za drugo možnost, čeprav mu ni bilo vseeno, kaj si misli o njem štipenditor.

Takšni in podobni primeri — problemi se pojavljajo skoraj povsod in pri vseh podjetjih, ki imajo štipendiste.

No, včasih je kakšen študent moral pustiti študij zaradi slabih materialnih razmer doma, sedaj, ko mu reže kruh podjetje, pa ga mora zaradi pogodbe...

Stane Lunder

Ivan Kavčič

Foto: Jurač

ZLATA POROKA

Komprejeva — Petrič Alojz in Marija — sta letos poletni v Javorju praznovala svojo zlato poroko. Mož jih šteje devetinsedemdeset, žena triinsedemdeset. Zgovorna sta oba in tudi zdrava za svoja leta. Začudi te njuna zagnanost in zavzetost za današnji dan in dandanašnji svet, ne začudi te pa pripoved o vseh podrobnostih njunih dogodkov med zadnjo vojno; preveč so ju prizadeli, saj niti podrobnih datumov pred tridesetimi leti ni izbrisala njuna pozna jesen.

»Pride Matjaž — Pavle Zavarcar septembra 1942. leta z dolgimi rusami...« pravi on. V pripovedovanju ga zaustavi žena, ki ve nekatere podrobnosti bolje kot on. Alojz ji rad prepusti besedo. »Pet partizanov ima atija spodaj pod pečmi, sem rekla otrokom. Spravljali smo otavo in kopali krompir.« Nato spet on: »Sel sem iz mlina in videl nekaj zamigati v grmovju. Kdo ste? sem vprašal. — Slovenski fantje smo! so odgovorili. Tisti, ki delajo mir po svetu! so rekli.« — To so bili prvi stiki Petričevih s partizani. Potem so prihajali, in ko so nekega

večera videli kukati iz postelje tri dekleta, so imenovali Petričovo javko »Pri treh miškah«. Najstarejša hčerka Micka je bila obveščevalka s partizanskim imenom Nelka, domača šola vseh Petričevih otrok pa je bila od tedaj naprej: Bodite tiho!

Potem neskončno dolga trnova pot, dolga kot je bila vojna. Na tej poti neskončno dolgi dnevi negotovosti in vsak dan se je pričel za njiju z eno samo prvo mislijo: Vztrajati! V bitki s partizani je sovražnik požgal domačijo, zadeli so hčerko Micko. Jazbinci so jo odnesli v Črno umret. S tistega groznega črnega pogreba nista krenila več v svoje hribe, pač pa od vrat pokopališča naravnost v prevaljske in naprej v celovške zapore. Njegova pot je peljala naprej v Dachau, a njena v Ravensbrück. Vsak dan ena sama prva misel: Vztrajati! Zmagala je misel, vztrajala sta do kraja.

Ob častitljivem jubileju vam iskreno čestitajo vsi naši gozdarji!

Andrej Šertel

Vztrajati! To je bilo geslo

INVALIDSKO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Statut skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja SR Slovenije je prinesel precej sprememb. Med drugimi je tudi ta, da invalidi III. kategorije ne bodo prejeli več razlike v osebnem dohodku, ki so ga imeli na prejšnjem delovnem mestu, in ki ga imajo na novem delovnem mestu. Prejemali bodo razliko med osebnim dohodkom skupine delavcev na prejšnjem delovnem mestu in skupine delavcev na tistem delovnem mestu, na katerega je tak invalid razporejen.

Primer:

Osebnih dohodek skupine sekačev pri gozdnem gospodarstvu v letu 1972 je bil 1800 din,

osebni dohodek skupine cestarjev pa 1400 din. Razlika je 400 din. Če je invalidnost posledica nesreče na delu, na poti na delo in z dela ali poklicne bolezni, dobi invalid razliko 100 %, t. j. 400 din, če pa je invalidnost posledica bolezni ali nezgode izven dela, pa dobi razliko 90 %, to je v tem primeru 360 din.

Pojasnilo:

Invalid II. kategorije je tisti delavec, ki ga je invalidska komisija ocenila, da ni več sposoben opravljati »svojega« dela niti v skrajšanem delovnem času, je pa sposoben polni delovni čas opravljati drugo ustrezno delo.

J. Š.

V SLOVO ANTONU MRAVLJAKU

Zavit v sivo meglo je bil 13. septembra tega leta HOM, kot da bi tančica žalosti prekrila tih kraj. Zdelo se je, da gozd s sosedi vred šepeta »umri je Krvavčev oče«, saj tako so mu pravili domačini.

Zivljenjska pot našega dolgoletnega delavca je bila polna trdega dela. Otroška leta so mu kot nezakonskemu otroku tekla brez pisanih žog in brez raznih drugih igrac.

Iz bosopetega pastirčka je zrased v hlapca na Macigojevem, kjer je služil dolga leta. Nato je izbral težak, trd poklic sekača.

Zuljave roke kot skorja macesna so delale od zore do mraka pri grofu in nato pri gozdnih upravi Ravne. Takratni pogoji dela so bili hudi. Zago »liščji rep« je bilo treba vleči cel dan, da je prišel, kakor so temu rekli takrat, na svoj »šlht«. Nihče ga ni vprašal, ali ima nepremočljive čevlje ali ima delovno obleko itd. Toda pokojni Anton Mravljak je rad delal, ljubil je to trdo delo. Ljubil ga je tako, da

je svojim trem sinovom vcepil ljubezen do dela v gozdu, kjer delajo še danes. Ko je bil leta 1958 zaradi izčrpanosti upokojen, se je lahko od gozda poslovil, saj je pustil naslednike, ki danes delajo tako, kakor jih je učil njihov učitelj — oče.

A kljub temu da ga je dolgoletno delo v gozdu rahlo pripognilo k tlom, jo je rajni vsaj dvakrat tedensko tako rad ubral v dolino po opravkih. Njegova hišica na Krvavčevem stoji sredi gozdov in pot do nje ni lahka. Kljub temu se je morda precej težko, vendar rad vzpenjal proti njej.

Tudi usodni četrtek se je vračal proti svojemu domu. A usoda, ta večna spremljevalka njegovega življenja, ga je tokrat ustavila, ga zadržala v dolini za vedno. Kdorkoli mu je svetoval, naj se preseli v dolino, temu so njegove oči povedale, da je vsako prigovarjanje zaman, povedale so, da je tam gorl sredi narave najbolj srečen. Vendar bo mala kočica, ki se stiska v hrib, kakor bi se bala pršilecev, ostala, le stol očeta za mizo bo ostal prazen. Samotno zglodano pot bo prekrilo jesensko listje. Ne bo več očeta, ki bi drsal po njej. Pot, po kateri je hodil 37 let, bo še bolj samotna.

Podrli je mnogo dreves, ki so nemočno omahnili, tako kot je nemočno omahnil sam na pragu 70. leta starosti.

Ni več poti med prijazne in dobre sosed, katerim je bil vzoren sosed, rad je pomagal, če je bilo le treba. Zato se ga bodo radi spominjali.

Prav tako se ga bo spominjal kolektiv obrata Ravne, kjer je dolga leta delal. Spominjali se bomo tihga, skromnega in poštenega Krvavčevega očeta, ki je s svojim znojem in žulji pomagal graditi temelje današnjemu gozdarstvu.

Hvala za vse v imenu gozdnega obrata Ravne.

V. Gerl

FRANC KUNC — SMRTNA NESREČA

Hudo pretrese človeka, ko zve za smrt sovaščana, sodelavca, prijatelja, sorodnika, še toliko bolj, če življenje prekine nesrečni slučaj.

Upokojenec gozdarstva Crna na Koroškem Franc Kunc je komaj 4 leta užival prigrani pokoj. Pa ni užival, ker ni počival. Koprivčani mu niso dali miru, ker je kot gozdni delavec znal skoraj vsa dela, ki v ta poklic spadajo. Rad je tesaril, vezal rušte, cepil škodljive

kril strehe, pa je še našel čas in vlekel ga je nazaj v gozd, da je s svojimi otroki prevzel sečnjo pri naših kmetih in si tako pridobil dinar za boljše življenjske pogoje svoje družine, svojih otrok, katere je nelzmerno ljubil.

Rojen je bil v Ameriki leta 1912. Življenjska pot ga je zanesla v naše kraje. V Javorju si je poiskal življenjsko družico, katera mu je rodila 7 otrok. Prvi trije že stopajo na samostojno življenjsko pot, štirje pa so še šoloobvezni. Ob tragični izgubi skrbnega moža in očeta bomo vsi poskušali s pomočjo družbe blažiti sicer nenadomestljivo izgubo.

Tovariš Franc je bil discipliniran, delaven in sposoben gozdni delavec. Ni bil gostobeseden, bil je družaben in vsaka njegova beseda je bila jedrnata, premišljena in preudarjena.

Ob slovesu ne moremo drugega, kot da se zahvalimo za vso požrtvovalno sodelovanje, tako v času aktivnega dela kot v letih upokojitve, saj nismo vedeli, da bo ločitev tako zgodnja.

V imenu kolektiva TOZD gozdarstvo Crna na Koroškem družini ob nenadni izgubi globoko sožalje. Francju želimo miren počitek med gozdovi, ki jih je moral tako nepredvideno in prezgodaj zapustiti.

KARL DRETNIK

Od rojstva — do novega rojstva

I.
Nalil je oče čašo vina,
nazdravil žlahti, jo popil
rekoč: »Naj bo na zdravje sina!
ki se mu je ta dan rodil.

II.
Čez petnajst let, tako kot oče,
že sin kozarec je nalil,
izpraznil ga, naj bo kar hoče...
saj osemletko je naredil.

III.
Potem je pil... ne iz potrebe,
za praznike, za rojstni dan,
če vroče je in če ga zebe,
nikoli pa kar tja »v en dan«.

IV.
Ko se odpravil je k vojakom,
prepeval je kot počen zvon.
Ko odpeljali so ga z vlakom,
nabasan bil je kot kanon.

V.
Čez čas si našel je nevesto
in kmalu z njo se poročil.
Obljubil ji srce je zvesto,
Obljubo pa... krepko zalil!

VI.
Nato so tekla tista leta,
ko se v zakonu malo spi,
ko med se srka iz sve'ga cveta
in ko družina se množi.

VII.
Je malo vžil ta mož sladkosti,
še manj jo ženi je nalil.
Njej polnil čašo je bridkosti,
kot goba — dan na dan je pil.

VIII.
Za sina spraznil je škafo vina.
Za hčerko sedem dni je pil.
Ko žena v tretje je rodila,
že um se mu je zamračil.

IX.
V službi šlo je vse narobe
in končno — knjižico dobil.
Brez pare — strt, je od tegobe,
ostanke drugih p'jancev pil.

X.
Leže v jarku je preklinjal
zgubljenih zadnjih dvajset let,
se svojih treznih dni spominjal,
prav rad zapustil bi ta svet.

XI.
Nihče mu ni ponudil roke,
nihče mu lajšal ni gorja,
če žene ne imel, otroke,
končala bi se zgodba ta.

XII.
Družina mu moči je dala,
postavila ga na noge
in ga na Skofljico poslala.
Zdaj je med nami — tu nekje.

XIII.
Zdaj dan za dnem spoznava zmoto,
strahoto zadnjih dvajset let,
spoznava treznosti lepoto,
spoznava bajni trezni svet.

XIV.
Še hip in konec bo trpljenja.
V solzah družino bo objel —
na startu novega življenja —
še TETIDIS na pot bo vzel.

DIONIZIJ PETRIČ
(Iz Nove poti)

športne vesti

Naši fantje na republiškem tekmovanju v Postojni

Vabilo je prispelo iznenada. V Postojni smo zvedeli, da so Nazarčani, Blejci, Tolminci, Kočevarji, Ljubljanci, Postojnčani, Celjani, Kranjčani in še nekateri trenirali že mesec dni. Toda to še ni bilo vse. Pri tekmovanju gozdnih delavcev smo bili močno »handicapirani«, ker smo po polurni vožnji iz Črne pod Mežnarjem v Javorju doživeli karambol ob 5.30.

Vseeno se naši fantje niso dali ugnati in nadaljevali smo pot.

V Postojno smo prišli s štiriurno zamudo. Ogrevanje ostalih tekmovalcev je bilo že v polnem razmahu. Po kosilu je bil uradni pričetek tekmovanja v prvih štirih disciplinah.

V hudi konkurenci so se naši fantje v specialnih zvrsteh, kot so kombinirani rez, definitivni prerez, podžaganje z motorno žago, dobro držali in so bili med prvo deseterico.

Križev pot se je začel drugi dan, ko je bilo na programu maklanje in zlaganje celuloze. Na tem področju tekmovanja res nismo imeli kaj iskati. Najbolje nam ni šlo tudi pri podsekovanju debela s sekuro, ker tega načina danes v gozdu ne uporabljamo več oziroma zelo malo. Tu smo izgubili 100 in še več točk, in zvezno tekmovanje je šlo po vodi. Zvezna preizkušnja znanja spretnosti pri gozdnem delu bo v Zavidovičih.

Kaj smo se naučili?
Prevladuje enotno mnenje, da se moramo takšnih tekmovanj udeleževati. Srečanja med sotovariši z območja skoraj cele Slovenije so zanimiva, spodbudna in koristna.

Imamo tudi predlog, da bi zvrsti tekmovanja, kot so maklanje bukove celuloze (bolje beljenje smreke, ker to še delamo), žaganje celuloze in podobno, opustili, ker ni aktualno, vključili bi npr. sproščanje ostrmelega drevesa in slično, kar danes še delamo v gozdu.

Kar mesec dni pred tekmovanjem moramo sistematično trenirati, posebno še tehniko dela onih panog, s katerimi nimamo več stika za pridobitev rutine.

Na tekmovanju so bili samo tekmovalci TOZD gozdarstva Črna na Koroškem.

Zasedli smo naslednja mesta: 18. mesto: Ivan Pečovnik, revir Orožija GO Črna, 1274 točk, 19. mesto: Franc Obretan, revir Orožija GO Črna, 1264 točk, 21. mesto: Jakob Kos, revir Bistra GO Črna, 1232 točk.

Za izredno tekmovalno prizadevnost in doseženi uspeh zaslužijo fantje iskrene čestitke kolektiva.

Zahvaljujemo se izobraževalnemu centru GG Slovenj Gradec, ker je finansiral udeležbo.

Udeležencem zveznega tekmovanja želimo še obilo uspeha in da bi častno zastopali Slovenijo. Karel Dretnik
JUDO

Športna panoga, ki je na območju Koroške skoraj še ne poznamo, je judo. Ta vzhodnjaški šport se je najprej pojavil v budističnih samostanih, nato se je po nekaj stoletjih mirovanja razširil na zahod, v Evropo, kjer je žel velik uspeh.

Makarska — kolektiv TOZD skupnih služb je bil na izletu

JUDO

Zgodovina juda je potekala približno takole. V starih kitajskih samostanih menihi razen palice niso nosili nobenega orožja. Verjetno je bila to glavna silnica za nastanek in razvoj kempa, ki je v osnovi združeval vse poznejše borilske športe: judo, karate, aikido, sumo, kendo (borba s palico). Skrivnost tega športa so poznali samo posvečeni, pozneje tudi oficirji cesarske armade. Po razcepu kempa na razne borilske veščine, ki so se med seboj strogo ločevale, so se v vsakem od teh športov pojavili tudi mojstri, ki so bili po znanju in obvladanju tega športa najboljši in so ga tudi

sprotnik pri padcu na tla ne poškoduje. Judo je zato zelo pomembna kot obrambna, ne pa napadalna veščina. Športni klubi, ki se ukvarjajo s tem športom, beležijo čedalje večji vpis v tečaj juda. V Ljubljani in drugod po Sloveniji so pričeli ustanavljati tudi ženske klube judo, in sicer z ženskimi trenerji, kar je zelo pomemben preobrat v razvoju juda.

Judo temelji na petih tehnikah:

1. tehniki metov,
2. parterni tehniki,
3. tehniki davljenja,
4. tehniki vzvodov in
5. tehniki udarcev.

Poraz

Foto: Lunder

naprej razvijali, ustanavljali šole s svojim slogom in s tem te veščine prenašali tudi na druge. Mogoče se vam bo zdel šport bolj zanimiv, če povem, da so nekoč plemenitniki za preizkušanje smrtnih udarcev v karateju uporabljali sužnje. Ti so precej dobro obvladali osnove karateja, ko so se borili za svoje življenje. Judo je šport, ki se mi zdi izmed vseh borilnih športov najlepši. Mogoče bi to pojasnil s prevodom besede judo, ki bi se glasil »mehki padec«, ker se na-

»OBIRANJE«

A. Kadar šef dela, je pa hud... ne moreš mu blizu, ne moreš ga nič vprašati.

B. Hvala bogu, da je malo kdaj tako.

OBVESTILA izdaja delavski svet delovne skupnosti gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec. Naklada 1400 izvodov. Komisija za urejanje internega časopisa: Jože Zorman, Andrej Sertel, dipl. inž. gozd., Ludvik Kotnik, dipl. inž. gozd., Metod Sekirnik, dipl. inž. gozd., Gerta Jernej, Anica Klavž. Predsednik komisije in odgovorni urednik Jurij Šumečnik, Tehnični urednik Bruno Znidaršič. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk in klišaji: Casopisno podjetje Mariborski tisk, 62000 Maribor, 1973.

Vsaka od teh tehnik s strogo določenimi pravili ima veliko število prijemov, ki jih uporabljajo v borbi. V športnem judu uporabljajo predvsem prve štiri tehnike, medtem ko zadnjo tehniko, tehniko udarcev, na športnih tekmovanjih ne uporabljajo.

Na tekmovanjih v judu uporabljajo sodniki določena pravila točkovanja oziroma ocenjevanja, ki so podobna kot pri karateju. Za ippon — popolno zmago — dobi tekmovalac 1 točko, za wazari pa le 0,7 točke.

V Jugoslaviji se je judo močno razširil okoli 1960. leta, ko je bilo ustanovljenih več klubov. Po skromnih začetkih so naši klubi izoblikovali več dobrih judoistov, ki so zastopali Jugoslavijo na mednarodnih tekmovanjih. Naj omenim samo najbolj znane, kot Obadova in Topolčnika. Za temi prihajajo nove zvezde, ki bodo poleg starih reprezentantov zastopali jugoslovansko zastavo na vseh bodočih tekmovanjih.

Judo je pomemben šport tudi za večanje fizične in psihične pripravljenosti posameznika, in s tem igra tudi nemajhno vlogo pri konceptu splošnega ljudskega odpora.

Stane Lunder

Največja vlečnica v Evropi, zgrajena na Mali Kopi

Z razvojem mehanizacije je delo postalo nevarnejše, terja več koncentracije in pazljivosti.

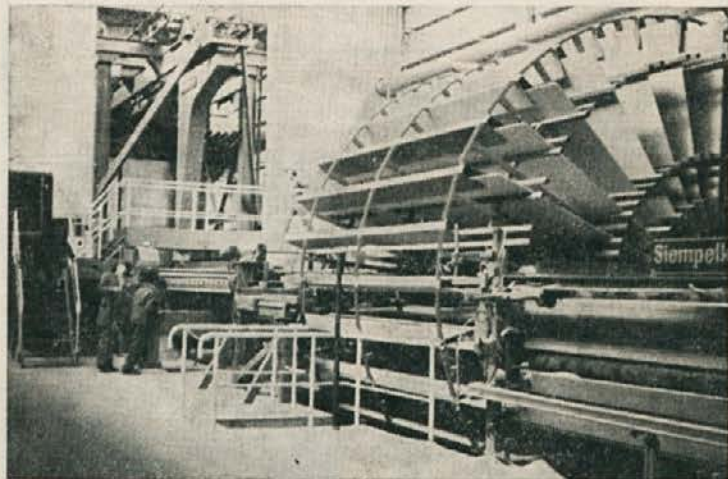
Dopisujte v naše glasilo!

Vedno več je prometa na javnih cestah, pa tudi na naših gozdnih cestah. Tudi prometnih nesreč je vedno več in gozdarji nismo izjema. Opozorjamo na pazljivost v prometu.

Gozdovi so narodno bogastvo. Poleg velike vrednosti, ki jo predstavlja les kot surovina, imajo še drugo zelo pomembno družbeno vlogo: regulirajo vodni režim, varujejo naselja pred viharji, so zelo prijetni za rekreacijo itd. Čuvajmo gozdove pred požari!

Podžaganje debela
Foto: Jurač

Pri modernih strojih je delo lepo in zanimivo

Foto: Jurač

PREDLOG

Predlog: Drago Zagorc, dipl. inž. gozd., je poslal pismen predlog uredniškemu odboru, da bi od sedanjega sistema urejanja glasila »po desk sistem«, kar pomeni, da se prispevki priložnostno zbirajo, uredijo in objavijo prešli na »rubrik sistem«, to je, da bi imeli stalne rubrike na primer:

- Poslovno rubriko
- Strokovno rubriko
- Rubriko samoupravljanja

- Rubriko družbenopolitičnih organizacij
- Mladinsko rubriko
- Humor
- Splošno rubriko

Uredniški odbor je o predlogu razpravljal, ga ocenil kot dobrega, vendar je takšen način urejanja glasila veliko zahtevnejši, terjal bi več sodelovanja predvsem strokovnjakov v strokovni rubriki in mladine, ki se v dosedanem glasilu sploh ne oglašajo.

